— Itālijas valdības vārdā — R. Adams [*R. Adam*], pārstāvis, kam palīdz P. Džentili [*P. Gentili*], *avvocato dello stato*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — R. Liāls [*R. Lyal*] un V. Melss [*W. Mölls*], pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālo nolēmumu attiecas uz 3. panta interpretāciju Padomes 1992. gada 25. februāra Direktīvā 92/12/EEK par vispārēju režīmu akcīzes precēm un par šādu preču glabāšanu, apriti un uzraudzību (OV L 76, 1. lpp.), 2. panta 3. punkta pirmās daļas un 8. panta 1. punkta a) apakšpunkta interpretāciju Padomes 1992. gada 19. oktobra Direktīvā 92/81/EEK par akcīzes nodokļu struktūru saskaņošanu attiecībā minerāleļļām (OV L 316, 12. lpp.) ar grozījumiem, kas paredzēti Padomes 1994. gada 22. decembra Direktīvā 94/74/EK (OV L 365, 46. lpp.; turpmāk attiecīgi "Direktīva 92/12" un "Direktīva 92/81"), kā arī 2. panta 3. punkta otrās daļas un 4. punkta b) apakšpunkta pirmā ievilkuma interpretāciju Padomes 2003. gada 27. oktobra Direktīvā 2003/96/EK, kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (OV L 283, 51. lpp.).

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2008. gada 18. decembrī *

Lieta C-517/07

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *High Court of Justice* (*England & Wales*) *Chancery Division* (Apvienotā Karaliste) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 6. augustā un kas Tiesā reģistrēts 2007. gada 22. novembrī, tiesvedībā

Afton Chemical Ltd

pret

The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] (referents), H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*] un A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*],

* Tiesvedības valoda — angļu.

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],
sekretāre R. Šereša [*R. Şereş*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 23. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Afton Chemical Ltd* vārdā — P. Lasoks [*P. Lasok*], *QC* un V. Slouena [*V. Sloane*], *barrister*, kam norādījumus devusi E. Filpota [*E. Philpott*], *solicitor*,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā — I. Rao [*I. Rao*], pārstāve, kurai palīdz M. Andžolīni [*M. Angiolini*], *barrister*,

— Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un K. Blaške [*C. Blaschke*], pārstāvji,

— Grieķijas valdības vārdā — K. Georgiadis [*K. Georgiadis*] un I. Bakopuls [*I. Bakopoulos*], kā arī V. Karra [*V. Karra*], pārstāvji,

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Afton Chemical Ltd* (turpmāk tekstā — "*Afton*") un *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs* (turpmāk tekstā — "*Commissioners*"), kas Apvienotajā Karalistē ir atbildīgi par akcīzes nodevu un nodokļu iekasēšanu par energoproduktiem, attiecībā uz akcīzes nodokļa samaksu par degvielas piedevām par laika periodu no 2000. gada 19. novembra līdz 2004. gada 31. oktobrim.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

Direktīva 92/12

3 Direktīvas 92/12 1. pantā ir paredzēts:

"1. Šī direktīva nosaka režīmu precēm, kam uzliek akcīzes nodokli un citus netiešos nodokļus, kurus tieši vai netieši uzliek to patēriņam, izņemot pievienotās vērtības nodokli un Kopienas noteiktus nodokļus.

2. Īpašus noteikumus par nodokļa struktūrām un likmēm attiecībā uz akcīzes precēm nosaka īpašās direktīvās."

4 Minētās direktīvas 3. panta 1., 2. punktā un 3. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

"1. Šo direktīvu Kopienas līmenī piemēro šādām precēm, kā tās definētas attiecīgās direktīvās:

— minerāleļļām,

[..]

2. Pirmajā punktā uzskaitītajām precēm īpašos nolūkos var uzlikt citus netiešos nodokļus, ja vien šie nodokļi atbilst nodokļu noteikumiem, ko piemēro akcīzes nodoklim un PVN saistībā ar nodokļu bāzes noteikšanu, nodokļa aprēķināšanu, iekasējamību un pārraudzību.

3. Dalībvalstis patur tiesības ieviest vai paturēt spēkā nodokļus, kurus uzliek tādām precēm, kas nav minētas 1. punktā, tomēr ar nosacījumu, ka šie nodokļi tirdzniecībā starp dalībvalstīm nerada robežšķērsošanas formalitātes."

Direktīvas 92/81 un 92/82/EEK

5 Saskaņā ar Direktīvas 92/81 1. panta 1. punktu:

“Dalībvalstis minerāleļļām atbilstoši šai direktīvai piemēro saskaņotu akcīzes nodokli.”

6 Šīs pašas direktīvas 2. pantā paredzēts:

“Šajā direktīvā termins “minerāleļļas” nozīmē:

[..]

k) produkti, kuri atbilst [Kombinētās nomenklatūras, turpmāk tekstā — "KN"] 3811 kodam;

[..]

2. Par citām minerāleļļām, nevis tās, par kurām akcīzes nodokļa likme noteikta ar Direktīvu [92/82], akcīzes nodoklis jāmaksā, ja tās paredzētas izmantošanai, piedāvāšanai tirdzniecībā vai tiek izmantotas kā kurināmais vai degviela. Maksājamā akcīzes nodokļa likme tiek noteikta atbilstoši izmantošanai, pēc likmes, kas piemērojama līdzvērtīgam kurināmajam vai motordegvielai.

3. Papildus 1. punktā noteiktajiem ar nodokli apliekamajiem produktiem jebkuram produktam, kas tiek paredzēts lietošanai, piedāvāts tirdzniecībā vai izmantots par motordegvielu vai par piedevu, vai apjoma palielinātāju motordegvielai, uzliek nodokli kā degvielai. Visi citi ogļūdeņraži, izņemot ogles, lignītu, kūdru, vai citu cieto kurināmo vai dabas gāzi, kas paredzēta izmantošanai, piedāvāšanai tirdzniecībā vai tiek izmantota apkurei, tiek aplikta ar nodokli pēc likmes, kas piemērojama ekvivalentai minerāleļļai.

[..]

4. Šajā direktīvā minētie [KN] kodi ir kodi, kas ietverti [KN] redakcijā, kas ir spēkā 1994. gada 1. oktobrī."

7 Direktīvas 92/81 8. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir noteikts:

"Papildus vispārējām direktīvas [92/12] normām par produktu, par kuriem jāmaksā akcīzes nodoklis, izmantošanas atbrīvojumiem, un neietekmējot pārējās Kopienu tiesību normas, dalībvalstis no saskaņotā akcīzes nodokļa atbrīvo šādus produktus atbilstoši nosacījumiem, ko tās nosaka, lai nodrošinātu pareizu un skaidru šo atbrīvojumu piemērošanu un novērstu krāpšanu, izvairīšanos vai ļaunprātīgu izmantošanu:

a) minerāleļļas, kas izmantotas citādā veidā, nevis kā degviela vai kurināmais."

8 Padomes 1992. gada 19. oktobra Direktīvā 92/82/EEK par akcīzes nodokļu struktūru saskaņošanu attiecībā minerāleļļām (OV L 316, 19. lpp.), ar grozījumiem, kas paredzēti Direktīvā 94/74 (turpmāk tekstā — "Direktīva 92/82"), nosaka minimālo akcīzes nodokli attiecībā uz noteiktām minerāleļļām. Direktīvas 92/82 2. pantā uzskaitītas minerāleļļas, uz kurām attiecas Direktīva 92/82, un starp tām nav ietverti produkti, kas atbilst KN 3811 kodam.

Direktīva 2003/96

9 Direktīvas 2003/96 pirmais līdz trešais apsvērums ir formulēti šādi:

"(1) Direktīva [92/81] un Direktīva [92/82] attiecas uz minerāleļļām.

(2) Tas, ka nav Kopienas noteikumu, kas nosaka minimālo nodokļa likmi elektroenerģijai un energoproduktiem, kas nav minerāleļļas, var nelabvēlīgi ietekmēt iekšējā tirgus pareizu darbību.

(3) Iekšējā tirgus pareizai darbībai un citu Kopienas politikas mērķu sasniegšanai Kopienas līmenī nepieciešams noteikt minimālo nodokļu līmeni vairumam energoproduktu, ieskaitot elektroenerģiju, dabas gāzi un akmeņogles."

10 Turklāt Direktīvas 2003/96 divdesmit otrajā apsvērumā noteikts:

"Kopienas noteikumiem noteikti būtu jāattiecas uz energoproduktiem, ja tos izmanto par kurināmo vai motordegvielu. Tādēļ nodokļu sistēmas būtībai un loģikai jābūt tādai, lai noteikumu jomā neiekļautu energoproduktu divējādu izmantošanu un izmantošanu citiem nolūkiem, nevis kā degvielu, kā arī mineraloģiskos procesus. Tādai pašai attieksmei jābūt pret līdzīgā veidā izmantojamo elektroenerģiju."

11 Direktīvas 2003/96 1. pantā noteikts, ka dalībvalstis uzliek nodokļus energoproduktiem un elektroenerģijai saskaņā ar šo direktīvu.

12 Minētās direktīvas 2. pantā paredzēts:

"1. Šajā direktīvā termins "energoprodukti" attiecas uz produktiem, kuri:

[..]

f) atbilst KN kodam 3811;

[..]

3. Ja energoprodukti tiek paredzēti izmantošanai, piedāvāti tirdzniecībā vai izmantoti par motordegvielu vai kurināmo, tiem energoproduktiem, kuriem nodokļa līmenis nav noteikts šajā direktīvā, nodokli uzliek atbilstoši to izmantošanai pēc ekvivalenta kurināmā vai motordegvielas likmes.

Papildus 1. punktā noteiktajiem ar nodokli apliekamajiem produktiem jebkuram produktam, kas tiek paredzēts lietošanai, piedāvāts tirdzniecībā vai izmantots par motordegvielu vai par piedevu vai apjoma palielinātāju motordegvielai, uzliek nodokli pēc ekvivalentas motordegvielas likmes.

Papildus 1. punktā noteiktajiem ar nodokli apliekamajiem produktiem jebkuram citam ogļūdeņradim, izņemot kūdru, kas tiek paredzēts lietošanai, piedāvāts tirdzniecībā vai izmantots par kurināmo, uzliek nodokli pēc ekvivalenta enerģijas produkta likmes.

4. Šī direktīva neattiecas uz:

[..]

b) šādiem energoproduktu un elektroenerģijas izmantošanas veidiem

— energoproduktiem, kurus izmanto citiem nolūkiem, nevis par motordegvielu vai kurināmo;

[..]

5. Šajā direktīvā atsauces uz [KN] kodiem ir atsauces uz kodiem, kas noteikti ar Komisijas 2001. gada 6. augusta Regulu (EK) Nr. 2031/2001 par grozījumiem Padomes Regulas (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu I pielikumā [(OV L 279, 1. lpp.)]."

13 Direktīvas 2003/96 3. pantā ir noteikts:

"Atsauces Direktīvā [92/12] uz "minerāleļļu" un "akcīzes nodokli", ciktāl tas attiecas uz minerāleļļām, attiecas uz visiem energoproduktiem, elektroenerģiju un attiecīgi šās direktīvas 2. pantā un 4. panta 2. daļā minētajiem valsts netiešajiem nodokļiem."

14 Direktīvas 2003/96 28. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. Dalībvalstis pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2003. gada 31. decembrim izpildītu šās direktīvas prasības. Par to tās tūlīt informē Komisiju.

2. Tās piemēro šos noteikumus no 2004. gada 1. janvāra, izņemot noteikumus, kas noteikti 16. pantā un 18. panta 1. punktā, kurus dalībvalstis var piemērot no 2003. gada 1. janvāra."

15 Saskaņā ar minētās direktīvas 30. pantu:

"Neatkarīgi no 28. panta 2. punkta 2003. gada 31. decembrī atceļ Direktīvas [92/81] un [92/82]."

Regulējums, kas attiecas uz KN

16 Atbilstoši KN redakcijām, uz ko ietvertas norādes Direktīvā 92/81 un Direktīvā 2003/96, šīs nomenklatūras pozīcijā ieverti "[p]retdetonācijas preparāti, oksidācijas inhibitori, pārsveķošanās inhibitori, viskozitātes uzlabotājus, pretrūsas piedevas un citas sagatavotas piedevas, minerāleļļām (ietverot benzīnu) vai citiem šķidrumiem, kas tiek izmantoti tādiem pat mērķiem kā minerāleļļas".

Valsts tiesiskais regulējums

17 No *Afton*, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes, kā arī Eiropas Kopienu Komisijas iesniegtajiem apsvērumiem izriet, ka 1979. gada likuma par akcīzes nodokli par ogļūdeņražu eļļu (*Hydrocarbon Oil Duties act 1979*) 6.A pants ir formulēts šādi:

"1. Akcīzes nodoklis tiek iekasēts par to, ka izmantošanai, kas apliekama ar nodokli, kuru veic ikviena persona, rezervē, vai (ja tā jau nav aplikta ar nodokli saskaņā ar šo sadaļu) par izmantošanu, kas apliekama ar nodokli, kuru veic ikviena persona, ar ikvienu šķidrumu, kas nav

a) ogļūdeņradis,

b) biodīzelis,

c) biomaisījums,

d) bioetanols vai

e) bioetanola maisījums.

2. Šajā sadaļā "izmantošana, kas apliekama ar nodokli" attiecībā uz visām vielām nozīmē šīs vielas izmantošanu

a) kā degvielu dzinējiem vai citām mehānismiem vai

b) kā piedevu vai apjoma palielinātāju visās šādi izmantotās vielās."

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

18 *Afton* ražo dažādas piedevas, kas atbilst KN 3811 pozīcijai, kas paredzēta pievienošanai un sajaukšanai ar degvielu, parasti attiecībā 1 pret 1000 vai 1 pret 2000.

19 No lēmuma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu izriet, ka *Afton* ražotās piedevas nav paredzētas izmantošanai, tās netiek piedāvātas pārdošanai vai izmantotas kā dzinēja degviela. Konkrētāk, nevienu no šīm piedevām pašu par sevi nav paredzēts izmantot kā degvielu vai izmantot transportlīdzekļu dzinēju darbināšanai. Minētās degvielas piedevas sastāv no vienas vai vairākām no sekojošām sastāvdaļām: tīrīšanas līdzeklis, pretputu līdzeklis, demulsifikators, nesējšķidrums, šķīdinātājs, slīdamības uzlabotājs, pretrūsas līdzeklis. Tās tiek piedevas kā sadedzinātas dzinējā notiekošā degšanas procesa gaitā.

20 *Afton* ir cēlusi prasību *VAT and Duties Tribunal*, lai saņemtu no *Commissioners* nodokļa atmaksu par akcīzes nodokļiem, kas samaksāti par šīm piedevām laika periodā no 2000. gada 19. novembra līdz 2004. gada 31. oktobrim, GBP 2 825 215,61 apmērā.

21 Ar 2007. gada 4. maija lēmumu *VAT and Duties Tribunal* šo prasību noraidīja, pamatojot ar to, ka Direktīvas 92/81 2. panta 3. punkta pirmajā daļā un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta otrajā daļā noteikts, ka ar nodokļiem apliekamas visas degvielas piedevas neatkarīgi no tā, vai tās ražotas, izmantojot minerāleļļas vai citas vielas, un ka, tā kā šīs piedevas tiek uzskatītas par degvielu, uz tām neattiecas Direktīvas 92/81 8. panta 1. punkta a) apakšpunktā vai Direktīvas 2003/96 2. panta 4. punkta b) apakšpunkta pirmajā ievilkumā paredzētais atbrīvojums.

22 Šajos apstākļos *High Court of Justice* (*England and Wales*) *Chancery Division*, kuras izskatīšanā bija apelācija, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai tādas degvielas piedevas, kādas tiek aplūkotas šajā lietā, kuras nav paredzētas izmantošanai, netiek piedāvātas pārdošanā vai izmantotas kā dzinēja degviela, bet

tiek pievienotas dzinēja degvielai citiem mērķiem, nevis attiecīgā transportlīdzekļa dzinēja darbināšanai, ir jāapliek ar nodokļiem atbilstoši Direktīvas [92/81] 2. panta 3. punktam?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai uz šādām piedevām attiecas Direktīvas [92/81] 8. panta 1. punktā paredzētais atbrīvojums?

3) Vai tādas degvielas piedevas, kādas tiek aplūkotas šajā lietā, kuras nav paredzētas izmantošanai, netiek piedāvātas pārdošanā vai izmantotas kā dzinēja degviela, bet kuras tiek pievienotas dzinēja degvielai citiem mērķiem, nevis attiecīgā transportlīdzekļa dzinēja darbināšanai, ir jāapliek ar nodokļiem atbilstoši Direktīvas [2003/96] 2. panta 3. punkta otrajai daļai?

4) Ja atbilde uz trešo jautājumu ir apstiprinoša, vai saskaņā ar Direktīvas [2003/96] [2. panta 4.] punkta b) apakšpunkta pirmo ievilkumu šādas piedevas nav izslēgtas no šīs direktīvas piemērošanas jomas?

5) Vai Kopienu tiesības vispārīgi un Direktīvas [92/12] 3. pants konkrēti liedz Apvienotajai Karalistei piemērot nodokļus attiecībā uz iepriekš minētajām degvielas piedevām?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

23 Ar saviem četriem pirmajiem jautājumiem, kas apskatāmi kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 92/81 2. panta 3. punkts un 8. panta 1. punkts, no vienas puses, un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. un 4. punkts, no otras puses, ir jāinterpretē tādējādi, ka tādas degvielas piedevas kā pamata lietā apskatītās, kas ir "minerāleļļas" pirmās no šīm divām direktīvām 2. panta 1. punkta izpratnē vai "energoprodukti" otrās no šīm minētajām divām direktīvām 2. panta 1. punkta izpratnē, taču ko nav paredzēts izmantot, kas netiek piedāvātas pārdošanā vai izmantotas kā degviela, ir jāpakļauj minētajās direktīvās paredzētajam aplikšanas ar nodokļiem režīmam.

24 Kā izriet no lēmuma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu, šie jautājumi tikuši izvirzīti saistībā ar tiesvedību, kas attiecas uz to, vai ir likumīgs akcīzes nodoklis par degvielu piedevām, kas samaksāts atbilstoši 1979. gada likumam par akcīzes nodokli par laika periodu no 2000. gada 19. novembra līdz 2004. gada 31. oktobrim.

25 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka tiktāl, ciktāl tas attiecas uz laika periodu līdz 2003. gada 31. decembrim, dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas 92/81 1. panta 1. punktu bija pienākums aplikt "minerāleļļas" ar saskaņotu akcīzes nodokli. Kopš 2004. gada 1. janvāra dalībvalstīm bija pienākums saskaņā ar 1. pantu Direktīvā 2003/96, ar kuru tika atcelta Direktīva 92/81, aplikt ar nodokļiem "energoproduktus" Direktīvas 2003/96 izpratnē, kas ir paredzēta, kā norādīts tās otrajā un trešajā apsvērumā, lai Kopienas līmenī noteiktu minimālo nodokļu līmeni vairumam energoproduktu, ne tikai minerāleļļām (šajā sakarā skat. 2007. gada 5. jūlija spriedumu apvienotajās lietās C-145/06 un C-146/06 *Fendt Italiana*, Krājums, I-5869. lpp., 32. punkts).

26 Saskaņā ar Direktīvas 92/81 2. panta 1. punkta k) apakšpunktu, lasot to kopsakarā ar šī paša panta 4. punktu, kā arī saskaņā ar Direktīvas 2003/96 2. panta 1. punkta f) apakšpunktu, lasot to kopsakarā ar šī panta 5. punktu, produkti, tāpat kā degvielas piedevas, kas tiek apskatītas pamata prāvā, kas atbilst KN 3811 pozīcijai, šo direktīvu izpratnē ir attiecīgi "minerāleļļas" vai "energoprodukti".

27 Saskaņā ar Direktīvas 92/81 2. panta 2. punktu un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta pirmo daļu minerāleļļas un energoprodukti, attiecībā uz kuriem līdzīgi kā attiecībā uz degvielas piedevām, kas tiek apskatītas pamata prāvā, netika noteikta nodokļa likme vai nu ar Direktīvu 92/82, ciktāl tas attiecas uz pirmajām, vai ar Direktīvu 2003/96, ciktāl tas attiecas uz otrajām, ja tās ir paredzētas izmantošanai, piedāvātas pārdošanā vai izmantotas kā kurināmais vai degviela, ir jāapliek ar nodokļiem, pamatojoties uz to izmantošanu ar likmi, kas tiek piemērota attiecībā uz līdzvērtīgu kurināmo vai degvielu.

28 Šajā gadījumā nav ticis apstrīdēts, kā turklāt izriet no iesniedzējtiesas uzdotā pirmā un trešā jautājuma formulējuma, ka piedevas, kas tiek apskatītas pamata prāvā, lai gan tās ir paredzēts pievienot degvielai un tā rezultātā izmantot tajā, tās nav paredzas izmantošanai, tās netiek piedāvātas pārdošanā vai tās izmantotas kā degviela. Līdz ar to šādas piedevas nav apliekamas ar nodokļiem atbilstoši Direktīvas 92/81 2. panta 2. punktam un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta pirmajai daļai.

29 Tomēr atbilstoši Direktīvas 92/81 2. panta 3. punkta pirmās daļas pirmajam teikumam un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta otrajai daļai "papildus 1. punktā noteiktajiem ar nodokli apliekamajiem produktiem jebkurš produkts, kas tiek paredzēts lietošanai, piedāvāts tirdzniecībā vai izmantots par motordegvielu vai par piedevu vai apjoma palielinātāju motordegvielai", ir jāapliek ar nodokli pēc likmes, kas tiek piemērota ekvivalentai motordegvielai.

30 Saskaņā ar *Afton* viedokli piedevas, kas tiek apskatītas pamata prāvā, tomēr nav pakļautas minētajās tiesību normās paredzētajai aplikšanai ar nodokli. No to skaidrā formulējuma, it īpaši no frāzes "papildus 1. punktā noteiktajiem ar nodokli apliekamajiem produktiem", izrietot, ka šīm normām ir pārpaliekošs raksturs un tās ir piemērojamas vienīgi papildu produktiem, kas nav "minerāleļļas" vai "energoprodukti", kuri attiecīgi uzskaitīti šo direktīvu 2. panta 1. punktā. Tādējādi šīs tiesību normas aptverot citus produktus. Alternatīva interpretācija, saskaņā ar kuru šīs normas aptver produktus, kas jau norādīti minētā 2. panta 1. punktā, neņemot vērā vārda "papildus" izmantošanu, esot nepareiza, jo tās rezultātā tiktu izvirzīta prasība ar nodokli aplikt visus produktus, kas paredzēti izmantošanai kā piedeva, lai gan šādu iznākumu varētu sasniegt ar daudz vienkāršāku tiesību normu, neietverot iepriekš minēto ievada frāzi. Šādas interpretācijas rezultātā arī šīs direktīvas otro reizi izvirzītu prasību ar nodokli aplikt minerāleļļas un energoproduktus, kas paredzēti izmantošanai par degvielu. Turklāt Kopienas regulējuma izvirzītajam mērķim atbilstu tas, ka minerāleļļas un energoprodukti ar nodokli aplikti tiktu tikai tad, ja tie tiek izmantoti kā degviela vai kurināmais.

31 Ņemot vērā visu attiecīgo Direktīvas 92/81 un Direktīvas 2003/96 normu formulējumu, kā arī šo direktīvu vispārējo sistēmu un mērķi, ir jākonstatē, ka šādai interpretācijai nevar piekrist.

32 Pirmkārt, kas attiecas uz minēto tiesību normu interpretāciju, patiešām ir jāatzīst, kā to atzinusi pati Komisija tiesas sēdēs laikā, atbildot uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem, ka Direktīvas 92/81 un Direktīvas 2003/96 2. pantu formulējums varētu būt bijis skaidrāks un precīzāks, ievērojot, ka tās ir normas, kas paredz nodokļu režīmu, kuras pēc to transponēšanas valstu tiesībās paredzētas, lai radītu pienākumus privātpersonām. Konkrētāk, tā kā Direktīvas 92/81 2. panta 2. punktā un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta pirmajā daļā paredzēta minerāleļļu un energoproduktu aplikšana ar nodokli, šīm tiesību normām būtu jāparedz tādu degvielas piedevu aplikšana ar nodokli, kuras kā pamata prāvā atbilst šim aprakstam. Tomēr, kā izriet no šī sprieduma 28. punkta, tas tā nav.

33 Tomēr no Direktīvas 92/81 2. panta 3. punkta pirmās daļas un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta otrās daļas pietiekami skaidri izriet, ka degvielas piedevas, tādas kā pamata prāvā apskatītās, ietilpst šajās tiesību normās paredzētā aplikšanas ar nodokli režīma piemērošanas jomā.

34 Faktiski pretēji *Afton* apgalvotajam frāzi "papildus 1. punktā noteiktajiem ar nodokli apliekamajiem produktiem", kas ievada katru no šīm tiesību normām, nevar saprast tādējādi, ka ar to paredz no šo tiesību normu piemērošanas izslēgt jomas produktus, kas attiecīgi ir "minerāleļļas" vai "energoprodukti" minēto Direktīvu 92/81 un 2003/96 2. panta 1. punkta izpratnē.

35 Gluži pretēji, vārdam "papildus" atbilstoši šī vārda parastajai nozīmei nav vis mērķis izslēgt, bet gan ietvert. Šis mērķis izriet no Direktīvas 92/81 2. panta 3. punkta pirmās daļas pirmā teikuma un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta otrās daļas formulējumiem dažādu valodu redakcijās (skat. bez redakcijas franču valodā, piemēram, redakciju vācu valodā ("[n]eben"), spāņu valodā ("[a]demás"), itāļu valodā ("[o]ltre"), holandiešu valodā ("[n]aast"), portugāļu valodā ("[p]ara além") un angļu valodā ("[i]n addition to")).

36 No tā izriet, ka ar frāzi "papildus 1. punktā noteiktajiem ar nodokli apliekamajiem produktiem" Direktīvas 92/81 2. panta 3. punkta pirmās daļas pirmajā teikumā un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta otrajā daļā ir tieši paredzēts šo tiesību normu piemērošanas jomā ietvert visus produktus, kas paredzēti izmantošanai, tiek piedāvāti tirdzniecībā vai izmantoti kā degviela, par piedevu vai apjoma palielinātāju degvielai, tajos ietverot produktus, kas ir "minerāleļļas" vai "energoprodukti" šo direktīvu izpratnē.

37 Šādu interpretāciju, kas balstīta uz minēto direktīvu 2. pantu formulējumu, neliek apšaubīt apstāklis, ka tās rezultātā attiecībā uz minerāleļļām un energoproduktiem, kas paredzēti izmantošanai, tiek piedāvāti tirdzniecībā vai izmantoti kā degviela, tiek atkārtots pienākums aplikt ar nodokli, kas jau izriet no Direktīvas 92/81 2. panta 2. punkta un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta pirmās daļas. Faktiski šāda daļēja šo direktīvu tiesību normu atkārtošana, lai gan ir žēl, ka tāda notiek, ir izskaidrojama ar Direktīvas 92/81 2. panta 3. punkta pirmās daļas pirmā teikuma un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta otrās daļas pārpaliekošo raksturu, šīm normām paredzot, ka pienākumam aplikt ar nodokli ir pakļauti cita rakstura produkti.

38 Otrkārt, kas attiecas uz Direktīvu 92/81 un 2003/96 vispārējo sistēmu un mērķi, ir jāatgādina, ka tās atbilstoši to 1. pantam ir paredzētas, lai izveidotu režīmu minerāleļļu un energoproduktu aplikšanai ar saskaņotu nodokli.

39 No Direktīvas 92/81 2. panta 3. punkta pirmās daļas pirmā teikuma un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta otrās daļas piemērošanas jomas izslēdzot tādas degvielas piedevas kā pamata prāvā apskatāmās, tiktu izraisīts nekonsekvents, pat absurds rezultāts, saskaņā ar kuru piedevas, kas ir minerāleļļas vai energoprodukti, nebūtu pakļautas šajās normās paredzētajam pienākumam aplikt ar nodokli, lai gan pastāv vienprātība, ka degvielas piedevas, kas nav minerāleļļas vai energoprodukti, savukārt saskaņā ar minētajām tiesību normām ir šim pienākumam pakļautas.

40 Īstenībā gluži pretēji šķiet, ka Kopienu likumdevējs bija iecerējis degvielai pielīdzināt tai pievienotās piedevas neatkarīgi no šo piedevu rakstura, un tikai tādēļ, ka tās tiek pievienotas minētajai degvielai, lai tās pakļautu tādam pat nodokļu režīmam kā degvielu.

41 Šajā sakarā ir arī jānorāda — kā to atzīmējušas Itālijas un Apvienotās Karalistes valdības —, ka ar brīdi, kad piedeva ir pievienota degvielai, vairs nav iespējams nošķirt pašu degvielu no piedevas, kas ir ar to sajaukta, neveicot detalizētu ķīmisku analīzi. Šajos apstākļos, ja degvielas piedevas nebūtu apliekamas ar nodokli kā degviela, kā uzskata *Afton*, no tā izrietētu ļaunprātīgas izmantošanas iespēja, jo pārbaudes mazākais kļūtu grūtāk veicamas, jo katrā atsevišķā gadījumā būtu jāanalizē maisījuma saturs, lai noskaidrotu proporcijas, kādām atbilst degvielas un piedevu saturs šajā maisījumā.

42 Tā rezultātā no Direktīvas 92/81 2. panta 3. punkta pirmās daļas pirmā teikuma un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta otrās daļas, kā arī no šo divu direktīvu vispārējās sistēmas un mērķa izriet — kā to apgalvoja visas valdības, kas Tiesai iesniedza rakstveida apsvērumus, kā arī Komisija —, ka ir paredzēts, ka minētās tiesību normas aptvers visus produktus, kas tiek izmantoti kā piedevas, neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav "minerāleļļa" vai "energoprodukts" šo direktīvu izpratnē.

43 Šo secinājumu nevar likt apšaubīt Direktīvas 92/81 8. panta 1. punkta a) apakšpunkta un Direktīvas 2003/96 2. panta 4. punkta b) apakšpunkta normas, saskaņā ar ko minerāleļļas un energoprodukti, ja tie tiek izmantoti citiem mērķiem, nevis kā degviela vai kurināmais, attiecīgi ir jāatbrīvo no saskaņotā akcīzes nodokļa vai jāizslēdz no Direktīvas 2003/96 piemērošanas jomas. Faktiski, ja šīs tiesību normas tiktu piemērotas tādām degvielas piedevām, kādas tiek aplūkotas pamata prāvā, kas ir pakļautas tieši izteiktam pienākumam aplikt ar nodokli saskaņā ar Direktīvas 92/81 2. panta 3. punkta pirmās daļas pirmo teikumu un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. punkta otro daļu, tas šīm tiesību normām atņemtu jebkādu lietderīgu iedarbību (skat. pēc analoģijas 1999. gada 10. jūnija spriedumu lietā C-346/97 *Braathens*, *Recueil*, I-3419. lpp., 24. un 25. punkts, kā arī 2003. gada 25. septembra spriedumu lietā C-437/01 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-9861. lpp., 31.–33. punkts).

44 Tādējādi uz pirmajiem četriem jautājumiem ir jāatbild, ka Direktīvas 92/81 2. panta 3. punkts un 8. panta 1. punkts attiecībā uz laika periodu līdz 2003. gada 31. decembrim un Direktīvas 2003/96 2. panta 3. un 4. punkts attiecībā uz laika periodu no 2004. gada 1. janvāra līdz 31. oktobrim ir jāinterpretē tādējādi, ka degvielas piedevas, tādas kā pamata prāvā apskatītās, kas ir "minerāleļļas" pirmās no šīm direktīvām 2. panta 1. punkta izpratnē vai "energoprodukti" otrās no šīm direktīvām 2. panta 1. punkta izpratnē, taču nav paredzētas izmantošanai, netiek piedāvātas tirdzniecībā vai izmantotas kā degviela, ir jāpakļauj minētajās direktīvās paredzētajam nodokļu maksāšanas pienākumam.

45 Ņemot vērā šo atbildi, nav jāsniedz atbilde uz iesniedzējtiesas uzdoto piekto jautājumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

46 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

2. panta 3. punkts un 8. panta 1. punkts Padomes 1992. gada 19. oktobra Direktīvā 92/81/EEK par akcīzes nodokļu struktūru saskaņošanu attiecībā minerāleļļām ar grozījumiem, kas paredzēti Padomes 1994. gada 22. decembra Direktīvā 94/74/EK, attiecībā uz laika periodu līdz 2003. gada 31. decembrim un 2. panta 3. un 4. punkts Padomes 2003. gada 27. oktobra Direktīvā 2003/96/EK, kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai, attiecībā uz laika periodu no 2004. gada 1. janvāra līdz 31. oktobrim ir jāinterpretē tādējādi, ka degvielas piedevas, tādas kā pamata prāvā apskatītās, kas ir "minerāleļļas" pirmās no šīm direktīvām 2. panta 1. punkta izpratnē vai "energoprodukti" otrās no šīm direktīvām 2. panta 1. punkta izpratnē, taču nav paredzētas izmantošanai, netiek piedāvātas tirdzniecībā vai izmantotas kā degviela, ir jāpakļauj minētajās direktīvās paredzētajam nodokļu maksāšanas pienākumam.

[Paraksti]